

**Evaluare pentru
constituirea clasei a V-a
an școlar 2020-2021**

Matematică:

CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

Numere naturale mai mici sau egale cu 1 000 000

- Numerele naturale: scriere, citire, formare, clase (unități, mii, milioane), comparare, ordonare, rotunjire.
- Sistemul de numerație pozițional: scrierea numerelor în formă zecimală (sumă de produse cu un factor 10, 100, 1000, etc.); înmulțirea cu 10, 100, 1 000.
- Scrierea numerelor cu cifre romane.

Operații cu numere naturale

Adunarea și scăderea numerelor naturale mai mici sau egale cu 1 000 000

- Adunarea și scăderea numerelor naturale fără și cu trecere peste ordin, cu utilizarea terminologiei specifice;
- Evidențierea, fără utilizarea terminologiei, unor proprietăți ale adunării (comutativitate, asociativitate, element neutru);
- Aflarea unui număr necunoscut în cadrul unei relații de tipul $? \pm a = b$; $? \pm a < b$, unde a și b sunt numere mai mici decât 1 000 000, (prin încercări, proba operației, mers invers sau folosind modelul balanței).

Înmulțirea și împărțirea numerelor naturale mai mici sau egale cu 1 000

- Evidențierea, fără terminologie, a unei proprietăți a înmulțirii: înmulțirea când unul dintre factori este o sumă (distributivitatea înmulțirii față de adunare);
- Înmulțirea unui număr mai mic ca 1 000 cu un număr de o cifră, cu utilizarea terminologiei specifice;
- Înmulțirea unui număr mai mic ca 1 000 cu un număr cu un număr de două cifre, cu utilizarea terminologiei specifice;
- Evidențierea, fără terminologie, a unei proprietăți a înmulțirii: înmulțirea cu mai mulți factori (asociativitatea înmulțirii).
- Împărțirea prin cuprindere: împărțirea cu rest, relația dintre deîmpărțit, împărțitor, cât, condiția restului;
- Împărțirea unui număr natural mai mic ca 1 000 la un număr de o cifră, cu utilizarea terminologiei specifice;
- Aflarea unui număr necunoscut în cadrul unei relații de tipul: $x \cdot a = b$, $x : a = b$, $? \square a < b$, $? : a < b$ unde a , b sunt numere mai mici decât 1000, $a \neq 0$, iar b este multiplu al lui c (prin proba operației, mers invers sau folosind modelul balanței);
- Ordinea efectuării operațiilor și folosirea parantezelor rotunde și pătrate;
- Probleme care se rezolvă prin cel mult trei operații de ordine diferite;
- **Probleme care se rezolvă prin mai mult de trei operații de ordine diferite;*
- Probleme care se rezolvă prin metoda figurativă;
- Probleme care se rezolvă prin metoda comparației;
- Probleme care se rezolvă prin metoda mersului invers.

Limba și literatura română:

CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

Comunicare scrisă

Organizarea textului scris. Părțile componente ale unei compuneri: introducerea, cuprinsul, încheierea (actualizare). **Planul inițial al compunerii.**

Ortografia și punctuația.

Scrierea corectă a cuvintelor. **Utilizarea ortogramelor v-a/va; n-ai/nai; ce-l/cel; nu-l/n-o/nu-i; n-am/n-are/n-ați/n-au** etc. Semnele de punctuație (actualizare). **Ghilimelele. *Punctele de suspensie.**

Contexte de realizare

a) Scrierea funcțională (cu scop practic, informativ). **Invitația, *scrisoarea.**

b) Scrierea imaginativă (compuneri libere). Compunerea după un suport vizual (actualizare).

Compunerea după plan dat (actualizare). **Compunerea după un plan propriu de idei.** Compuneri cu început/sfârșit dat (actualizare). **Compunerea pe baza unor cuvinte și a unor expresii date.**

Compunerea cu titlu dat. Compunerea narativă liberă. *Compunerea narativă în care se introduce dialogul.

Compunerea narativă în care se introduce descrierea (de natură, de tip portret)

c) Scrierea despre textul literar. Povestirea scrisă a unor fragmente din text (actualizare). Planul simplu de idei (actualizare). **Formularea de întrebări în legătură cu conținutul textului. Planul dezvoltat de idei. Povestirea unor texte de mică întindere după un plan de idei**

*Transformarea textului dialogat în text narativ.

Elemente de construcție a comunicării

• Lexicul.

Cuvântul (actualizare). Cuvintele cu formă diferită și sens asemănător (actualizare). Cuvintele cu sens opus (actualizare). **Cuvintele cu aceeași formă, dar cu sens diferit.**

• Noțiuni de fonetică (actualizare). Despărțirea cuvintelor în silabe (actualizare).

• Morfologia.

Verbul (actualizare). Persoana și numărul (actualizare). **Timpul: prezent, trecut (toate formele), viitor (forma literară).** Funcția sintactică: predicat. Probleme de ortografie și de ortoepie a verbelor "a fi" și "a lua".

Pentru recunoaștere și pentru analiză, se utilizează texte care conțin verbe personale, la diateza activă, modul indicativ (timpurile prezent, trecut, viitor – forma literară). Verbul "a fi" este utilizat numai cu valoare predicativă. Nu este utilizată terminologia gramaticală.

Substantivul (actualizare). **Genul.** Numărul. Funcția sintactică: subiect (actualizare); **parte secundară de propoziție.**

Pronumele (actualizare). Pronumele personal. Numărul. Persoana. **Genul.** Pronumele personal de politețe (actualizare). Funcția sintactică: subiect (actualizare); ***parte secundară de propoziție.**

Pentru recunoaștere și pentru analiză, se utilizează texte care conțin pronume personale cu formă accentuată sau neaccentuată, precedate sau neprecedate de prepoziții, în cazurile nominativ, genitiv, dativ, acuzativ. Nu este folosită terminologia gramaticală.

Adjectivul (actualizare). Acordul adjectivului în **gen** și număr cu substantivul pe care îl determină.

Poziția adjectivului față de substantiv în propoziție.

Ortografia adjectivelor terminate în "-iu".

Pentru recunoaștere și pentru analiză, se utilizează texte care conțin adjective propriu-zise și provenite din participiu, variabile la gradul pozitiv. Nu este folosită terminologia gramaticală.

• Sintaxa propoziției.

Propoziția (actualizare). Propoziția simplă și propoziția dezvoltată. ***Propoziția enunțiativă, afirmativă negativă.**